

Nr 95

Av herrar Nyman och Wallmark, om samverkan mellan NIB och svenska företag i utvecklingsländerna.

(Lika lydande med motion nr 121 i Andra kammaren)

En mycket betydelsefull faktor för materiella framsteg i underutvecklade länder är otvivelaktigt det privata kapital, som tillföres u-länderna från de utvecklade länderna. De investeringar det här gäller är sådana, där man kan räkna med en affärsmässig avkastning. Privat kapital för export till u-länderna måste emellertid stimuleras genom särskilda åtgärder, av vilka borttagande av ännu bestående handelshinder utgör en av de väsentligaste. Dessa frågor skall emellertid icke beröras i detta speciella sammanhang.

Svenska företag har under åren 1955—1962 i de egentliga u-länderna investerat ca 750 milj. kronor, framför allt i länder som Brasilien, Argentina, Indien och vissa afrikanska stater. Av svenska insatser förtjänar Lamco-projektet i Liberia att särskilt uppmärksammas. Insatserna där för att utbilda och höja levnadsstandarden för den inhemska personalen bevisar den ansvarskänsla svenska företagare ofta hyser för sina anställda och hur enskilda och inhemska statliga intressen kan samverka. Sambandet mellan produktivitet och de anställdas levnadsbetingelser är ovedersägligt, varför befrämjandet därav borde vara ett naturligt företagarintresse speciellt i ett u-land. Med anläggandet av ett svenskt dotterföretag följer icke bara teknisk och företagsadministrativ erfarenhet utan också personaladministrativa ambitioner och kunskaper, som skulle kunna ytterligare förstärkas i samverkan med NIB. En samordning av NIB:s verksamhet och svenska företags i större utsträckning än vad som ännu kunnat ske i dessa länder vore mycket önskvärt och ägnat att gagna båda parter. Överallt i u-länderna där svenska företag grundats eller grundas, borde de därför ha möjlighet att räkna med intresse och stöd från NIB, främst då det gäller att på företagsorten i u-landet vid sidan av eller i företagets regi starta såväl praktisk som annan utbildning och hjälpverksamhet för den inhemska personalen och deras familjemedlemmar. Därtill kan icke bara NIB utan även andra organisationer, som vill göra en insats, samverka med ledningen för ett svenskt företag och bidra till att skapa små »svensk-öar». För vissa sociala och kulturella insatser borde t. ex. före-

tagen kunna räkna med frivillig hjälp av ungdomar från svenska ungdomsorganisationer såsom ungdomsledare, lärare, tekniker osv.

Vad som förespeglat motionärerna är alltså att kring svenska företag i u-länder skulle kunna utvecklas vissa sociala, kulturella, hälso- och utbildningscentra för i första hand företagets egna anställda och deras familjemedlemmar och i andra hand för andra ortsbor. Det svenska dotterföretaget bör ta initiativ till verksamheten och kunna, om intresse finns, få intresse och stöd från NIB, som förutsättes ha erforderliga resurser därför. Vi tror, att en sådan samverkan skulle kunna göra NIB:s insatser effektiva och lösa många administrativa och personella problem samtidigt som den främjar företagets personalpolitik och produktion.

Med hänvisning till vad som framförts i motionen får vi därför hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala att NIB bör beakta möjligheterna att bistå svenska dotterföretag i u-länderna och att NIB tar upp denna fråga till diskussion med lämpliga svenska företagarorganisationer.

Stockholm den 22 januari 1964

Sven Nyman

Gunnar Wallmark

Nr 96

Av herrar **Adolfsson** och **Lager**, om ökat stöd åt kulturarbetare.

(Lika lydande med motion nr 132 i Andra kammaren)

Stockholm i januari 1964

Gunnar Adolfsson

Fritjof Lager